e-Transport a devenit obligatoriu pentru mai multe categorii de transporturi. Ce noutăți sunt la aplicarea sistemului?

Autor: Cristina Săulescu, partener Cabot Transfer Pricing

Obligația de a monitoriza transporturile rutiere prin intermediul sistemului informatic e-Transport a fost extinsă pe finalul anului trecut, autoritățile obligând companiile să obțină coduri UIT și pentru transporturile internaționale de mărfuri. Până acum, sistemul era obligatoriu numai pentru bunurile considerate cu risc fiscal ridicat. Dincolo de extinderea e-Transport, prin aceeași modificare legislativă au fost introduse și noi obligații pentru transportatori care le impun să doteze vehiculele cu GPS-uri, iar în următoarele luni se pregătesc și alte noutăți la aplicarea sistemului de monitorizare.

Prin OUG nr. 115/2023, publicată în 15 decembrie în Monitorul Oficial, autoritățile au extins prevederile e-Transport și către transporturile internaționale de bunuri care tranzitează teritoriul României, indiferent de categoria de bunuri transportate. Practic, în acest moment sistemul este obligatoriu:

- pentru bunurile considerate cu risc fiscal ridicat, atât pentru transporturi naționale, cât și pentru cele internaționale;
- pentru orice fel de bunuri, dacă ele sunt transportate internațional.

Prin intermediul e-Transport, contribuabilii trebuie să

declare anticipat deplasarea bunurilor considerate cu risc fiscal ridicat, prin obținerea unui cod unic, denumit cod UIT, care trebuie trecut obligatoriu pe documentele de transport. În e-Transport figurează date referitoare la expeditor și beneficiar, denumirea, caracteristicile, cantitățile și contravaloarea bunurilor transportate, locurile de încărcare și descărcare, detalii cu privire la mijlocul de transport folosit și codul UIT al respectivului transport.

Pentru transporturile internaționale, recent introduse în sfera de aplicare a e-Transport, obligația de a genera codul UIT revine în funcție de tipul operațiunii, unuia dintre actorii implicați în relația de transport.

Astfel, în timp ce pentru importuri și exporturi, obligația de a genera codul UIT cade în sarcina destinatarului sau expeditorului înscris în declarația vamală de import, pentru achizițiile sau livrările intracomunitare de bunuri, obligația revine fie beneficiarului, fie furnizorului din România. Atunci când bunurile fac obiectul tranzacțiilor intracomunitare aflate în tranzit, obținerea codului UIT și declararea transportului trebuie făcute de depozitari.

Nerespectarea obligațiilor de declarare a transporturilor internaționale de bunuri în sistemul RO e-Transport se sancționează cu amendă de la 20.000 lei la 100.000 lei, în cazul persoanelor juridice, precum și cu confiscarea contravalorii bunurilor nedeclarate. Totuși, actul normativ stabilește că sancțiunile contravenționale pentru nerespectarea noilor obligații privind transporturile rutiere internaționale de bunuri intră în vigoare abia de la data de 1 iulie 2024, dând practic companiilor o perioadă de timp pentru asimilarea noutăților și conformare.

Pe lângă extinderea sistemului, OUG nr. 115/2023 a introdus și noi obligații, care îi vizează în mod specific pe transportatori. Mai exact, ordonanța prevede suplimentar că, pentru transporturile rutiere care fac obiectul

monitorizărilor prin e-Transport, operatorul este obligat să echipeze vehiculul de transport cu dispozitive de tip terminal de telecomunicații, iar conducătorul vehiculului are obligația să pornească dispozitivul de poziționare înainte de începerea transportului pe teritoriul național și să îl țină în funcțiune până la locul de livrare declarat pe teritoriul național sau după părăsirea teritoriului național.

Ce alte modificări sunt preconizate la e-Transport

Dincolo de aceste noutăți deja oficializate, aplicarea sistemului e-Transport ar urma să mai fie extinsă încă o dată în următoarele luni după cum reiese dintr-un proiect de ordin, aflat încă în proces de aprobare la ANAF. Proiectul propune ca, din martie 2024, lista de produse riscante vizată de monitorizare prin sistemul e-Transport să fie completată pentru a include și alte bunuri de larg consum, cum ar fi carnea, laptele, ouăle, mierea și tutunul.

Astfel, pe lista existentă de bunuri cu risc fiscal ridicat, ar urma să fie introduse și alte coduri NC: carne și organe comestibile (coduri NC: 0201 – 0210), pești, crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice (coduri NC: 0302, 0304, 0306), lapte, produse lactate, ouă de păsări, miere naturală și alte produse comestibile de origine animală (coduri NC: 0401 – 0407, 0409), diferite produse din tutun (coduri NC: 2401, 2403, 2404).

Aceste schimbări nu au fost încă oficializate, dar în proiectul de ordin pus în dezbatere publică pe site-ul ANAF se precizează că ele ar urma să intre în vigoare începând cu 1 martie.

Tot în categoria modificărilor legislative, mai merită știut că mai există încă un proiect de ordin, tot în dezbatere publică, prin care ANAF propune și o serie de optimizări la procedura de funcționare a sistemului e-Transport, inclusiv reguli care să permită confirmarea datelor declarate de

operatori, precum și schimbări în procesul de verificare automată a transporturilor.